

MANIFEST PER A L'AIGUA DE DOÑANA 2023

Plataforma Salvemos Doñana

Doñana és un dels llocs més especials i singulars del món. La seva catalogació com a Patrimoni de la Humanitat i totes les distincions concedides per organismes internacionals fan d'aquest territori una joia natural única.

És un element fonamental de la nostra història i ens recorda que hem de coexistir amb la naturalesa que ens envolta des del respecte a la diversitat biològica. És un monument ple de vida, símbol de la nostra identitat col·lectiva, motiu pel qual hem de conservar-lo amb tota la seva singularitat, igual que ho fem amb altres patrimonis de la humanitat del nostre país com són l'Alhambra, el Camí de Santiago o l'Escorial.

La seva extensió, 128.000 hectàrees, les seves extraordinàries qualitats i les seves múltiples figures de protecció no l'eximeixen de riscos i amenaces que incrementen la seva vulnerabilitat i comprometen la seva pervivència.

Avui, Doñana torna a trobar-se greument amenaçada per la possibilitat de què el Gobierno andalús modifiqui la legislació que ordena els usos agrícoles per la via ràpida, sense transparència ni participació, per a amnistiar tota la superfície de regadiu il·legal que s'ha anat creant i ha anat robant aigua durant les darreres dècades.

A més, junt amb altres mesures, inclou una modificació de la Ley Forestal andalusa per a promoure que els agricultors amb baixa rendibilitat agrícola que antany van convertir les seves terres a ús forestal procurin reconvertir-les a ús agrícola de regadiu, desforestant-les per a poder sembrar quan hi hagi aigua.

La proposta de llei és un compendi de modificacions de la normativa vigent que pretén amnistiar les il·legalitats i consolidar un increment de l'agricultura intensiva de regadiu sense límits, desmantellant el que hi ha establert en el Plan de Ordenación del Territorio del Ámbito de Doñana, que fou desenvolupat en el pla acordat per totes les parts interessades l'any 2014 en l'anomenat Plan de la corona forestal, que va constituir una fita de consens a l'aconseguir establir un marc d'ordenació que donava seguretat jurídica i viabilitat a l'agricultura legal en l'entorn del Parc Nacional de Doñana.

Hi ha alternatives per tal que aquesta proposta recolzada des de febrer de 2023 pel Gobierno andalús, demolidora per als aiguamolls més importants d'Europa, no tiri endavant, però cal voluntat política.

No podem permetre el malbaratament dels fons europeus que han estat invertits durant molts anys en la conservació i en el desenvolupament sostenible de Doñana, ni consentir el greuge comparatiu amb els agricultors legals que es veurien tremendament afectats per aquests canvis normatius, ni tampoc és de rebut seguir mantenint un model econòmic incompatible amb la conservació del nostre patrimoni natural i la nostra identitat, simplement per a afavorir activitats agrícoles que no compleixen la llei.

Per tot això, des d'abril de 2023, la Plataforma Salvemos Doñana s'uneix per a frenar aquesta desraó i et convidem, us convidem, a unir-vos-hi, com a lloc ciutadà de rebuig a què la Junta de Andalucía segueixi afavorint i donant impuls a la Proposició de Llei que han presentat els grups parlamentaris PP i VOX i que fou admesa per la Mesa de la Diputación Permanente del Parlamento de Andalucía i remesa al Consejo de Gobierno, amb la pretensió de que sigui aprovada pel Parlamento de Andalucía per la via ràpida de tràmit d'urgència per a escurçar terminis, evitar la transparència i esquivar l'obligat tràmit d'informació pública.

Us demanem que us adheriu i ajuntem les nostres forces per a evitar que es legalitzin totes les explotacions agrícoles que treuen aigua de forma il·legal i que es fomenti la desforestació de finques a Doñana. És urgent que la proposta de Llei sigui retirada definitivament i que es compleixi estrictament el Plan Especial d'ordenació de les zones de regadiu ubicades al nord de la corona forestal de Doñana. Necessitem instar a les nostres institucions i representants a defensar la nostra joia natural en el present i per a les generacions futures, recolzant l'activitat econòmica legal que sigui compatible amb el manteniment dels seus valors excepcionals.

Això, sobre tot, tenint en compte la gravíssima situació actual de Doñana, exposada per la Estación Biológica de Doñana, del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), en l'últim Pleno del Consejo de Participación del Espacio Natural de Doñana, de 10 d'abril de 2023. En la seva intervenció, el director d'aquest centre d'investigació, va exposar el deteriorament generalitzat del sistema de llacunes de Doñana i la pèrdua de biodiversitat associada a dits hàbitats degut, no sols a l'extensió d'àrees cultivades, sinó també als canvis observats en la temperatura i precipitació de cada any, així com al pertinaç període de sequera, que s'intensificarà en el futur degut al canvi climàtic, incidint clarament en una disminució de la disponibilitat d'aigua.

L'informe del CSIC és contundent i evidencia la nul·la fiabilitat dels arguments i afirmacions esgrimits en la Proposición de Ley. De fet, l'informe posa l'accent en què la "falta de ejecución del Plan de la Corona Forestal nos ha llevado al insostenible punto crítico en el que se encuentra actualmente Doñana" i en que allò veritablement urgent és ajustar la demanda d'aigua a la disponibilitat, perquè, en cas contrari, a més d'acabar amb Doñana, les explotacions legals tindran problemes per a regar, posant en risc tota l'activitat econòmica de la comarca.

Així ho ha corroborat també la Confederación Hidrográfica del Guadalquivir, que ha reduït aquest any respecte a la campanya de reg anterior els percentatges de volum d'aigua desembassada, amb un descens del 36% respecte a l'any passat, degut a la gravíssima sequera que pateix Andalusia, amb les precipitacions un 35% per sota de la mitjana i sent ja cinc els anys en els que es desembassa més aigua que la que es recull.

Les administracions tenen l'obligació de protegir el seu patrimoni i la ciutadania la responsabilitat de defensar-lo, per això, les persones i organitzacions signants:

- **Requerim als grups parlamentaris de PP i VOX** que retirin la seva Proposición de Ley (12-23/PPL-00001) amb títol: "Para la mejora de la ordenación de las zonas agrícolas del Condado de Huelva, en los términos municipales de Almonte, Bonares, Lucena del Puerto, Moguer y Rociana del Condado (Huelva)".

- **Exigim al Gobierno de la Junta de Andalucía** que compleixi estrictament el Plan Especial de Ordenación de les zones de regadiu situades al nord de la corona forestal de Doñana, conegut també com "Plan de la fresa" i "Plan de la Corona Forestal", i declini qualsevol modificació del mateix, ja que fou aprovat amb criteris de consens social i científic i respon a una norma superior. Així mateix, que estableixi definitivament una ordenació de les aigües subterrànies fonamentada en els mateixos criteris que els cultius de regadiu amb aigües superficials en la maresma transformada de la província de Sevilla, ajustant-se sempre a la disponibilitat d'aigua en l'aqüífer en funció de la recàrrega real i del seu estat de conservació.

- **Exigim al Gobierno de la Junta de Andalucía** que ni promogui ni premii la desforestació de Doñana, doncs posaria en perill l'entrada al mercat europeu dels productes legals produïts en l'entorn de Doñana, obtinguts conforme a la normativa europea, la qual promou el consum sostenible i pretén garantir que només es consumeixin a Europa productes legals i lliures de desforestació.
- **Exigim al Gobierno de España** que promogui i incentivi els processos de deguda diligència en matèria ambiental i de drets humans per tal que les empreses agrícoles compleixin amb les obligacions de respecte, protecció i promoció dels mateixos i garanteixi la reparació efectiva de las violacions de drets humans i danys ambientals que es puguin cometre, en el seu cas, derivats de les activitats realitzades per dites empreses en les seves cadenes de subministrament, salvaguardant així a les empreses legals que realitzen els seus processos dins del marc legal establert.
- **Exigim al Gobierno Central** que doni compliment a la Sentència del Tribunal de Justicia de Europa respecte Doñana, que va fallar el juny de 2021 que el Reino de España està incomplint el Derecho Comunitario, en particular, la Directiva Marco de Agua i la Directiva Hábitats. Per tant, que garanteixi el compliment de dites Directives, així com de la normativa estatal en vigor, atès que realitzi un exhaustiu control, vigilància i sanció, a aquells que espoliïn l'aigua a Doñana, així com la clausura definitiva de tots els pous il·legals de la Comarca de Doñana en el més breu termini, per la qual cosa haurà d'incrementar el nombre d'agents dedicats a aquesta tasca i, preventivament, garantir la seva seguretat física en l'exercici de les seves funcions.
- **Exigim al Gobierno de España** que impulsi el desenvolupament sostenible i responsable de la Comarca de Doñana i ratifiqui els acords climàtics de París per a defensar el benestar i qualitat de vida de la ciutadania. A tal fi instem al Gobierno de España a tirar endavant un pla de restauració dels sistemes hídrics de Doñana, dels seus ecosistemes degradats (forestals, maresmes, riu Guadiamar, estuari del Guadalquivir), incorporant la recuperació de les aigües superficials tributàries de Doñana en la Planificación Hidrográfica del Guadalquivir, que obvia la seva gestió, i que assumeixi per tant les nombroses al·legacions interposades en el termini d'informació pública del tercer cicle, respecte a les aigües superficials de Doñana.
- **Exigim al Gobierno de España** que analitzi i valori la qualitat de l'aigua superficial que es pretén utilitzar per al reg dels cultius de l'àmbit d'actuació de la proposició de llei, en substitució de l'aigua subterrània del aquífer, abans d'autoritzar el seu ús, atès que part d'ella procedeix de la denominada presa d'Alcolea, ubicada en una comarca històricament contaminada per l'activitat minera i la seva utilització pot resultar perjudicial per a la salut humana i dels ecosistemes de Doñana.
- **Exigim que les Administraciones Central y Andaluza** promoguin les polítiques adequades per a desenvolupar en la comarca una agricultura sostenible i d'equitat social, que és consubstancial a qualsevol plantejament de sostenibilitat; incloent les mesures de reconversió del sector i de foment d'altres sectors que siguin necessaris, i incorporant els criteris de transició ecològica justa que el context de canvi climàtic exigeix. I que es faci de manera que aquests canvis inevitables no acabin perjudicant en major mesura als sectors més vulnerables de la població, en aquest territori marcat ja per grans desigualtats socials, en el que no totes les persones tenen el mateix nivell de responsabilitat pels danys causats.
- **Exigim al Gobierno de España** que, en el cas de la Proposición de Ley para la mejora de la ordenación de las zonas agrícolas del Condado de Huelva prosperi, adopti mesures urgents i la recorri davant del Tribunal Constitucional així com davant de la Justícia Europea, en previsió no sols dels danys ambientals irreversibles que generarà en l'espai sinó de les multes milionàries que imposarà la Unió Europea al conjunt de la ciutadania espanyola.
- **Ens comprometem** a informar a la ciutadania i a les institucions sobre els valors i riquesa de Doñana per tal que entre tots i totes garantim la seva conservació i mai més es posi en risc el nostre

patrimoni natural.

• **Ens comprometem** a dialogar i treballar amb tots els col·lectius locals econòmics, socials i de qualsevol tipus de la Comarca de Doñana, per a fer de Doñana un exemple en el món que uneixi riquesa natural, qualitat de vida i desenvolupament sostenible i just.

És hora, novament, de **Salvar Doñana**.